

ΣΧΕΔΙΟ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ

Άρθρο 1

Γενικές Διατάξεις

Ο δεύτερος κύκλος σπουδών συνίσταται στην παρακολούθηση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με ελάχιστο αριθμό εξήντα (60) πιστωτικών μονάδων (ECTS) και ελάχιστη διάρκεια δύο (2) ακαδημαϊκών εξαμήνων και ολοκληρώνεται με την απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.), επίπεδο επτά (7) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν.4763/2020.

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών οργανώνονται και λειτουργούν:

- α) σε αυτοδύναμα Τμήματα του Δ.Π.Θ. που παρέχουν σπουδές πρώτου κύκλου,
- β) σε μη αυτοδύναμα Τμήματα του Δ.Π.Θ. που παρέχουν σπουδές του πρώτου κύκλου τα οποία εξασφαλίζουν όλα τα αναγκαία στοιχεία για την οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ. (πχ. Προσωπικό, υλικοτεχνικές υποδομές, εξοπλισμό) που προκύπτουν από τη μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας.
- γ) σε Τμήματα του Δ.Π.Θ. σε συνεργασία με Τμήματα του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ της ημεδαπής.
- δ) το Δ.Π.Θ. δύναται να συμπράττει για την οργάνωση Π.Μ.Σ. με Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα, την Ακαδημία Αθηνών, το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και αναγνωρισμένους επιστημονικούς φορείς και ενώσεις που λειτουργούν υπό τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.
- ε) σε Τμήματα του Δ.Π.Θ. σε συνεργασία με Τμήματα αναγνωρισμένων ως ομοταγών ιδρυμάτων ή ερευνητικών οργανισμών, ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς της αλλοδαπής.
- στ) από ένα (1) ή περισσότερα Τμήματα Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) σε συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει το Τμήμα με σκοπό την παροχή τυπικής εκπαίδευσης μεταπτυχιακού επιπέδου αποκλειστικά προς το προσωπικό φορέων του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, στο πλαίσιο υλοποίησης σύμβασης ή προγραμματικής συμφωνίας του Α.Ε.Ι. με φορέα του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, που αναλαμβάνει τη χρηματοδότηση της οργάνωσης και λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Στην περίπτωση διατμηματικού, διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ. καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.) το οποίο εγκρίνεται από τις οικείες Συγκλήτους και τα συλλογικά όργανα διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων ή οργανισμών μετά από εισήγηση του επισπεύδοντος Τμήματος.

Οι μεταπτυχιακές σπουδές στο Δ.Π.Θ. εντάσσονται μέσα στο πλαίσιο των σκοπών και της γενικότερης αποστολής του. Αναφέρονται σε συγγενείς με τα Τμήματά του ειδικότητες και αποσκοπούν στη μετάδοση και προαγωγή της επιστημονικής γνώσης για την κάλυψη εκπαιδευτικών, ερευνητικών και εν γένει αναπτυξιακών αναγκών.

Η ολοκλήρωση της διαδικασίας ίδρυσης Π.Μ.Σ. και η έναρξη λειτουργίας τους προϋποθέτουν την προηγούμενη πιστοποίηση τους από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ. Α.Α.Ε.)

Άρθρο 2

Ισχύς του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών

Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού εξειδικεύουν και συμπληρώνουν το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις μεταπτυχιακές σπουδές και συγκεκριμένα τις διατάξεις του ν. 4957/2022 (Α΄141) και συμβάλλουν στην ρύθμιση με ενιαίο τρόπο των θεμάτων λειτουργίας των Π.Μ.Σ. του Δ.Π.Θ.

Κατά την ίδρυση του Π.Μ.Σ. με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος καταρτίζεται ο εσωτερικός Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ., ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο, και εφόσον πιστοποιηθεί από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο του Τμήματος και κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 3

Σκοπός των Π.Μ.Σ.

Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών εντάσσονται στον στρατηγικό σχεδιασμό του Δ.Π.Θ., διέπονται από επιστημονική συνοχή και αποσκοπούν στην περαιτέρω προαγωγή της γνώσης, στην ανάπτυξη της έρευνας και των τεχνών, την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας, στην υψηλού επιπέδου εξειδίκευση των πτυχιούχων σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές συγκεκριμένων γνωστικών κλάδων, ειδικές θεματικές ενότητες ή επιμέρους κλάδους των γνωστικών αντικειμένων του πρώτου κύκλου σπουδών του οικείου Τμήματος.

Άρθρο 4

Όργανα των Π.Μ.Σ.

Αρμόδια Όργανα για την ίδρυση ή τροποποίηση, οργάνωση και λειτουργία των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών είναι:

1. Η Σύγκλητος του Ιδρύματος, η οποία είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των Π.Μ.Σ., και ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

Η Σύγκλητος του Δ.Π.Θ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) εγκρίνει την ίδρυση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ή την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ.,
- β) εγκρίνει την παράταση της χρονικής διάρκειας της λειτουργίας των Π.Μ.Σ.,
- γ) συγκροτεί την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, σε περίπτωση διατμηματικών ή διδρυματικών ή κοινών Π.Μ.Σ.,
- δ) αποφασίζει την κατάργηση των Π.Μ.Σ. που προσφέρονται από το Δ.Π.Θ.

2. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.)

Με απόφαση της Συγκλήτου κατόπιν πρότασης των Κοσμητειών των Σχολών του Δ.Π.Θ., συγκροτείται Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών. Η Επιτροπή αποτελείται από ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) από κάθε Σχολή του Δ.Π.Θ., ένα (1) μέλος που προέρχεται από τις κατηγορίες μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.), και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Δ.Π.Θ. και τον Αντιπρύτανη, που είναι αρμόδιος για ακαδημαϊκά θέματα, ως Πρόεδρος. Τα μέλη της Επιτροπής έχουν εμπειρία στην οργάνωση και συμμετοχή σε προγράμματα σπουδών δεύτερου κύκλου σπουδών. Η θητεία της Επιτροπής είναι δύο (2) ακαδημαϊκά έτη.

Αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι:

- α) η υποβολή γνώμης προς τη Σύγκλητο του Δ.Π.Θ. για την ίδρυση νέων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών ή την τροποποίηση των ήδη λειτουργούντων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, μετά από αξιολόγηση των αιτημάτων των Συνελεύσεων των Τμημάτων για την ίδρυση νέων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, των σχετικών εκθέσεων σκοπιμότητας και βιωσιμότητάς τους και την κοστολόγηση της λειτουργίας του Π.Μ.Σ., καθώς και η δυνατότητα αναπομπής τους, αν η εισήγηση δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη ή οι συνοδευτικές εκθέσεις δεν είναι πλήρεις,
- β) η κατάρτιση σχεδίου Κανονισμού για προγράμματα δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών του Δ.Π.Θ. και η υποβολή του προς τη Σύγκλητο,
- γ) η εκπόνηση πρότυπου σχεδίου Κανονισμού λειτουργίας προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών,
- δ) ο έλεγχος της τήρησης των Κανονισμών λειτουργίας των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών,
- ε) η παρακολούθηση της εφαρμογής της νομοθεσίας, του Κανονισμού και των αποφάσεων των οργάνων διοίκησης του Α.Ε.Ι. από τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών,
- στ) η παρακολούθηση της εφαρμογής της διαδικασίας απαλλαγής από την υποχρέωση

καταβολής τελών φοίτησης,

ζ) κάθε άλλη αρμοδιότητα που ορίζεται από τον Εσωτερικό Κανονισμό.

3. **Η Συνέλευση του Τμήματος**, η κύρια αρμοδιότητά της είναι να εισηγείται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών κατ' ελάχιστον των περ. α) έως ιστ) της παρ. 3 και 4 του άρθρου 80 του ν. 4957/2022 (Α'141) μαζί με τον εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ. καθώς και τα υποδείγματα Παραρτήματος Διπλώματος στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

Επίσης η Συνέλευση του Τμήματος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.,

β) αναθέτει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες του Π.Μ.Σ.,

γ) εισηγείται προς τη Σύγκλητο την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

δ) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,

ε) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης, προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος του Π.Μ.Σ.,

στ) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.).

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι αρμοδιότητες των περ. α) και δ) δύναται να μεταβιβάζονται στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

Ασκήν κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του Κεφαλαίου Θ του ν. 4957/2022.

Σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ. αρμόδιο όργανο αντί της Συνέλευσης του Τμήματος είναι η **Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών**, η οποία αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων και συγκροτείται με απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι. που αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης των Συνελεύσεων των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή αρμόδιων οργάνων των συνεργαζόμενων φορέων.

Ο ακριβής αριθμός των μελών της Επιτροπής και η εκπροσώπηση κάθε συνεργαζόμενου Τμήματος ή Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αλλοδαπής καθορίζεται στο πρωτόκολλο συνεργασίας. Αν στο Π.Μ.Σ. συμμετέχουν φορείς της ημεδαπής ή αλλοδαπής που δεν παρέχουν ισότιμη εκπαίδευση και ισότιμα πτυχία με τα Α.Ε.Ι., στην επιτροπή προγράμματος σπουδών κάθε φορέας δύναται να εκπροσωπείται με ένα (1) μέλος, το οποίο αναδεικνύεται από το αρμόδιο όργανο του φορέα και συμμετέχει στο διδακτικό έργο του Π.Μ.Σ.

Στην επιτροπή του προγράμματος σπουδών δύναται να συμμετέχουν Ομότιμοι Καθηγητές του Τμήματος ή των συνεργαζόμενων Τμημάτων, εφόσον παρέχουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

4. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)

Αποτελείται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Τμήματος, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ., με απόφαση της

Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών δύναται να συγκροτείται Σ.Ε., με διετή θητεία, στην οποία μετέχουν υποχρεωτικά ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) από τα μέλη της επιτροπής προγράμματος σπουδών.

Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

α) καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους σύμφωνα με το άρθρο 84, και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),

β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,

δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων του άρθρου 83,

στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

Στην Σ.Ε. δύναται να συμμετέχουν Ομότιμοι Καθηγητές του Τμήματος ή των συνεργαζόμενων Τμημάτων, εφόσον παρέχουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

5. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

Προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό. Σε περίπτωση διατμηματικού, διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ. ορίζεται από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών ένα (1) μέλος της ως Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ., καθώς και τα μέλη της Σ.Ε. και της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) προεδρεύει της Σ.Ε., καθώς και της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,
- β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος, σε περίπτωση μονοτμηματικού Π.Μ.Σ.,
- γ) εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,
- δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 234 και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,
- ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,
- στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ.. Ο απολογισμός κατατίθεται στο οικείο Τμήμα, στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ..

Άρθρο 5 **Κριτήρια Ανώτατου και Κατώτατου Αριθμού Εισακτέων** **Κριτήρια Εισαγωγής - Διαδικασία Επιλογής**

Καθορίζεται ο ανώτατος και ο κατώτατος αριθμός εισακτέων Μεταπτυχιακών φοιτητών ανά Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Δ.Π.Θ. καθώς και τα κριτήρια με βάση τα οποία καθορίζεται ο κατώτατος και ανώτατος αριθμός εισακτέων φοιτητών ανά πρόγραμμα μεταπτυχιακών του Α.Ε.Ι.

Ο ανώτατος αριθμός εισακτέων ανά Π.Μ.Σ. που οργανώνει το Δ.Π.Θ. στην ελληνική ή/ και στην αγγλική γλώσσα ορίζεται σε εκατόν είκοσι (120) για κάθε γλωσσική κατεύθυνση, ενώ ο κατώτατος αριθμός εισακτέων ανά Π.Μ.Σ. ορίζεται αντίστοιχα σε πέντε (5) μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Ο ανώτατος αριθμός των ειδικεύσεων ανά Π.Μ.Σ. του Δ.Π.Θ. ορίζεται σε πέντε (5).

Τα κριτήρια με τα οποία θα καθορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό του κάθε Π.Μ.Σ. ως ανώτατος και ο κατώτατος αριθμός εισακτέων μεταπτυχιακών φοιτητών ανά Π.Μ.Σ. είναι ενδεικτικά (π.χ. σχετικά με τον σκοπό και με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ., τις τυχόν ειδικεύσεις, τα οικονομικά στοιχεία κ.α.)

Κριτήρια και Διαδικασία Επιλογής Εισακτέων

i. Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Το Τμήμα σε ημερομηνίες που ορίζονται από την Συνέλευση ή την Ε.Π.Σ. προβαίνει σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προκηρύσσοντας θέσεις με ανοιχτή διαδικασία για την εισαγωγή πτυχιούχων στο Π.Μ.Σ.

Στην πρόσκληση αναφέρονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής, οι κατηγορίες πτυχιούχων και ο αριθμός εισακτέων, ο τρόπος εισαγωγής, τα κριτήρια επιλογής, κ.λπ., οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται.

Σε περίπτωση που ο τρόπος εισαγωγής προϋποθέτει γραπτή εξέταση, θα πρέπει να καθορίζεται η διαδικασία, ο αριθμός και η ύλη των εξεταστέων μαθημάτων, οι ημερομηνίες εξέτασης καθώς και ο τρόπος βαθμολόγησης.

Οι αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του οικείου Τμήματος όπως ορίζεται στην σχετική προκήρυξη.

ii. Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων.

Η επιλογή των εισακτέων στο Π.Μ.Σ. γίνεται από Τριμελή Επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος (ή των Τμημάτων σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ.) που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο, η οποία συγκροτείται με απόφαση της Συνέλευσης ή της Ε.Π.Σ., εάν πρόκειται για διατμηματικό ή διδρυματικό ή κοινό Π.Μ.Σ.

iii. Οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων είναι συγκεκριμένα, ποσοτικά ή/και ποιοτικά, και γίνονται γνωστά στους/στις υποψηφίους/ες με την προκήρυξη του Π.Μ.Σ.

Τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων, ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά δύναται να περιλαμβάνουν:

α) Πτυχίο / Δίπλωμα Α.Ε.Ι.

β) Συστατική επιστολή. Ο απαιτούμενος αριθμός και το είδος των συστατικών επιστολών από μέλη ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, εργοδότες κ.λπ. καθορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών.

γ) Τουλάχιστον καλή γνώση (B2) μιας από τις γλώσσες Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική, Ιταλική, Ισπανική.

Τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων, ενδεικτικά, δύναται να περιλαμβάνουν:

- 1.** Βαθμό Πτυχίου/Διπλώματος.
- 2.** Αναλυτική Βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα, που είναι σχετικά με το Π.Μ.Σ.
- 3.** Επίδοση στην Διπλωματική Εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στον πρώτο κύκλο σπουδών.
- 4.** Γνώση δεύτερης ή και άλλης ξένης γλώσσας.
- 5.** Σχετική ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα του υποψηφίου σχετική με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.,

6. Συνέντευξη από αρμόδια Επιτροπή.
7. Δημοσιεύσεις και συγγραφική δραστηριότητα.

Στον εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας μπορούν να οριστούν και άλλα τυχόν κριτήρια ανάλογα με το Π.Μ.Σ, τα οποία πρέπει να αναφέρονται στον εσωτερικό κανονισμό και γίνονται γνωστά με την προκήρυξη.

Ο τρόπος αξιολόγησης (μοριοδότηση) των ανωτέρω κριτηρίων ανήκει στην αρμοδιότητα της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών. Καθορίζονται μετά από εισήγηση της Σ.Ε., θα πρέπει να περιλαμβάνονται αναλυτικά στον εσωτερικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών και να περιγράφονται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

iv. Διαδικασία επιλογής

Οι σχετικοί φάκελοι των ενδιαφερομένων υποβάλλονται εντός των προθεσμιών που ορίζονται στην αντίστοιχη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Οι υποψήφιοι συνιστάται να ελέγχουν προσεκτικά τις οδηγίες που αφορούν κάθε επιμέρους κριτήριο για τη μοριοδότηση τους, ώστε ο φάκελος να υποβάλλεται πλήρης στις προκαθορισμένες ημερομηνίες. Συμπληρωματικά, ελλιπή ή ετεροχρονισμένα παραστατικά δεν γίνονται δεκτά.

Η διαδικασία επιλογής έχει ως εξής:

- 1) Καταρτίζεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. αρχικά ένας πλήρης κατάλογος όσων έχουν υποβάλει αίτηση.
- 2) Η Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων :
  - i. απορρίπτει τους υποψηφίους που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις.
  - ii. ιεραρχεί βαθμολογικά τους υποψηφίους και προβαίνει στην προδημοσίευση του προσωρινού πίνακα επιλογής και ανακοινώνει την χρονική διάρκεια των ενστάσεων.
  - iii. Καλεί σε συνέντευξη (εφόσον προβλέπεται) όσους υποψηφίους αποφασιστεί να κληθούν από την Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων.
  - iv. Μετά την εξέταση των ενστάσεων και με βάση τη τελική βαθμολογία του υποψηφίου καταρτίζει με αξιολογική σειρά τον τελικό πίνακα επιλογής.
- 3) Ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Συνέλευση ή την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών. Η ανάρτησή του πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις περί προστασίας προσωπικών δεδομένων στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. και στις ανακοινώσεις του Τμήματος.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας εισάγονται όλοι οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι με την προϋπόθεση ότι δεν υπερβαίνουν το μέγιστο αριθμό εισακτέων που έχει οριστεί στην Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος. Στην περίπτωση που συμπληρωθεί ο

μέγιστος αριθμός εισακτέων στο Π.Μ.Σ., εισάγεται ο υποψήφιος που έχει τον μεγαλύτερο βαθμό πτυχίου.

Οι επιτυχόντες, ύστερα από ενημέρωσή τους από τη Γραμματεία, καλούνται να απαντήσουν εγγράφως σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που ορίζεται στον εσωτερικό Κανονισμό του κάθε Π.Μ.Σ., για το αν αποδέχονται την ένταξή τους στο Π.Μ.Σ. και τους όρους λειτουργίας του. Η μη εντός της ανωτέρω προθεσμίας απάντηση του επιλεγέντα υποψηφίου ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής και η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. ενημερώνει τον αμέσως επόμενο στη σειρά αξιολόγησης από το σχετικό πίνακα επιτυχόντων.

v. Εγγραφή στο Π.Μ.Σ.

Ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. η χρονική διάρκεια των εγγραφών καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Για την εγγραφή τους στο Π.Μ.Σ. οι επιτυχόντες θα πρέπει να προσέλθουν αυτοπροσώπως στη Γραμματεία ή να στείλουν ταχυδρομικά ή να υποβάλουν ηλεκτρονικά τα σχετικά δικαιολογητικά. Η εγγραφή θεωρείται ότι περατώθηκε όταν προσκομιστούν όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Οι θέσεις των επιτυχόντων που δεν θα εγγραφούν εμπρόθεσμα αναπληρώνονται από άλλους επιτυχόντες που προέρχονται από τον πίνακα επιλαχόντων με βάση τη σειρά επιτυχίας.

Άρθρο 6 Κατηγορίες Υποψηφίων για φοίτηση στο Π.Μ.Σ.

Στα Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι. (Πανεπιστήμια και Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Η αρμόδια Γραμματεία ελέγχει αν το ίδρυμα απονομής του τίτλου αλλοδαπού ιδρύματος ανήκει στο Εθνικό Μητρώο Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής και αν ο τύπος του τίτλου αυτού ανήκει στο Εθνικό Μητρώο Τύπων Τίτλων Σπουδών Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων που είναι αναρτημένα στον ιστότοπο του ΔΟΑΤΑΠ..

Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι/ες, και μόνο ένας κατ' έτος και ανά Π.Μ.Σ., εφόσον υπηρετούν στο οικείο Τμήμα και ο τίτλος σπουδών και το έργο που επιτελούν στο οικείο Τμήμα είναι συναφές με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Οι αλλοδαποί φοιτητές που γίνονται δεκτοί σε μεταπτυχιακά προγράμματα στα οποία η διδασκαλία γίνεται στην ελληνική γλώσσα, πρέπει στον εσωτερικό κανονισμό των Π.Μ.Σ. να ορίσουν τη διαδικασία (π.χ. εσωτερικές εξετάσεις, συνέντευξη) ή τον τύπο πιστοποίησης της ελληνομάθειας. Η ανωτέρω πρόβλεψη αφορά για υποψήφιους μεταπτυχιακούς φοιτητές που δεν έχουν ολοκληρώσει σπουδές στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα ή σε ελληνόφωνο σχολείο του εξωτερικού.

Άρθρο 7 **Διάρκεια Σπουδών – Μερική Φοίτηση – Αναστολή Φοίτησης**

1. Χρονική διάρκεια φοίτησης

Η κανονική χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται κατ' ελάχιστο στα δύο (2) εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος για την τυχόν εκπόνηση και υποβολή προς κρίση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.). Ο χρόνος που αφορά στην διπλωματική εργασία, δεν μπορεί να είναι μικρότερος από τρεις μήνες.

Οι όροι φοίτησης περιλαμβάνονται και εξειδικεύονται μεταξύ άλλων στον εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας κάθε Π.Μ.Σ. Κάθε υποψήφιος, πριν εγγραφεί, πρέπει να λαμβάνει γνώση αυτού του Κανονισμού και να αποδέχεται τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ. Η αποδοχή του Κανονισμού συνιστά βασική προϋπόθεση για την απόκτηση και διατήρηση της ιδιότητας του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Η φοίτηση στο πρόγραμμα θεωρείται ότι λήγει με την συμπλήρωση ελάχιστου χρόνου φοίτησης και με την ολοκλήρωση της συγγραφής και της δημόσιας παρουσίασης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, εφόσον προβλέπεται η εκπόνηση και δημόσια παρουσίαση αυτής.

2. Μερική φοίτηση

Στους μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες προβλέπεται σύμφωνα με την περ. ζ) της παρ. 4 του άρθρου 79 του ν. 4957/2022 (Α' 141) η δυνατότητα μερικής φοίτησης για εργαζόμενους/νες φοιτητές /τριες, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της κανονικής φοίτησης.

Στους εσωτερικούς Κανονισμούς των Π.Μ.Σ. θα πρέπει να καθοριστούν οι όροι και τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά π.χ. φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται 20 ώρες την εβδομάδα κ.λπ.

Η μερική φοίτηση προβλέπεται και για μη εργαζόμενους μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος πλήρους φοίτησης και για ιδιαίτερες εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις, οι οποίες θα πρέπει να καθοριστούν στους εσωτερικούς Κανονισμούς των Π.Μ.Σ. Ενδεικτικά ως τέτοιες αναφέρονται ασθένεια, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση, λόγοι ανωτέρας βίας, κ.λπ.

3. Αναστολή Σπουδών

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις στους μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες παρέχεται, κατόπιν υποβολής σχετικής αιτιολογημένης αίτησης, προσωρινή αναστολή σπουδών, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά την διάρκεια της αναστολής, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει την ιδιότητα του φοιτητή. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Ο /Η φοιτητής/τρια με την επάνοδό του/της στη φοίτηση εξακολουθεί να υπάγεται στο καθεστώς φοίτησης του χρόνου εγγραφής του/της ως μεταπτυχιακός/ης φοιτητής/τριας.

Η αναστολή χορηγείται με απόφαση της Συνέλευσης, ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε., ή σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ, από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών.

4. Διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών

Για θέματα επανεξέτασης μαθημάτων σε οφειλόμενα μαθήματα ή διαγραφής αποφαίνεται η Συνέλευση του Τμήματος ή η Ε.Π.Σ. σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ. μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής, η οποία αποφασίζει για τους όρους της επανεξέτασης και τους λόγους διαγραφής και τους περιλαμβάνει στον εσωτερικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Λόγοι διαγραφής είναι:

- α) η μη επαρκής πρόοδος του μεταπτυχιακού φοιτητή (η οποία τεκμηριώνεται με μη συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία, δηλαδή παρακολουθήσεις, εξετάσεις),
- β) η πλημμελής εκπλήρωση λοιπών υποχρεώσεων που ορίζονται από τον οικείο Κανονισμό,
- γ) συμπεριφορά που προσβάλλει την ακαδημαϊκή δεοντολογία κατά την κείμενη νομοθεσία και κατά τον κώδικα δεοντολογίας του Δ.Π.Θ.
- δ) αίτηση του/της ίδιου/ας του μεταπτυχιακού/κής φοιτητή/τριας.

Άρθρο 8 Όροι φοίτησης

Κάθε υποψήφιος/ια, πριν εγγραφεί, πρέπει να λαμβάνει γνώση αυτού του Κανονισμού και να αποδέχεται τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ. Η αποδοχή του Κανονισμού συνιστά βασική προϋπόθεση για την απόκτηση και διατήρηση της ιδιότητας του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας.

Οι υποψήφιοι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες εγγράφονται και συμμετέχουν στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών υπό τους προβλεπόμενους όρους και τις προϋποθέσεις.

Αν ο μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. της Σχολής, τα οποία έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων.

Άρθρο 9 Οδηγός Σπουδών

Κάθε χρόνο εκδίδεται Οδηγός Σπουδών των Π.Μ.Σ. και διανέμεται στους/στις μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/φοιτήτριες. Ο Οδηγός Σπουδών πρέπει να περιλαμβάνει:

1. Το πρόγραμμα μαθημάτων, τα ονόματα των διδασκόντων/ουσών, τα δικαιώματα (κοινωνικές παροχές, υποτροφίες, δάνεια, διδακτικά βιβλία, βοηθήματα κ.λπ.) των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών, τις υποχρεώσεις αυτών, καθώς και πληροφορίες για τη λειτουργία των σπουδαστηρίων, των εργαστηρίων, των κλινικών και των βιβλιοθηκών του Τμήματος.
2. Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ., σε όλα τα μαθήματα τα οποία κατανέμονται στα εξάμηνα σπουδών.
3. Τις πιστωτικές μονάδες που απονέμονται ανά ειδίκευση των Π.Μ.Σ., εφόσον υπάρχουν περισσότερες από μια (1) ειδιεύσεις, οι οποίες δεν δύναται να είναι μικρότερες από εξήντα (60) πιστωτικές μονάδες (ECTS), καθώς και ο αριθμός των ακαδημαϊκών εξαμήνων του προγράμματος που δεν δύναται να είναι μικρότερος από δύο (2)
4. Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών ανά ειδίκευση, τους τίτλους και σύντομη περιγραφή (syllabus) των μαθημάτων, σεμιναρίων, εργαστηρίων και κλινικών ασκήσεων του Π.Μ.Σ., η διεξαγωγή πρακτικής άσκησης, η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας ή η διεξαγωγή άλλων εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων που ορίζονται ως υποχρεωτικές ή επιλογής για την επιτυχή ολοκλήρωση του Π.Μ.Σ., με αναφορά του αριθμού των πιστωτικών μονάδων (European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS) που απονέμονται ανά περίπτωση
5. Η επίσημη γλώσσα διεξαγωγής του προγράμματος και η γλώσσα εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας, η οποία δύναται να διαφέρει της ελληνικής.
6. Τις Ειδιεύσεις οι οποίες αφορούν σε ανώτατο αριθμό μαθημάτων εγγραφής ανά εξάμηνο, χαρακτηρισμό μαθημάτων ως προαπαιτούμενων, καθώς και κανόνες εξετάσεων και αξιολόγησης των επιδόσεων των μεταπτυχιακών φοιτητών που περιλαμβάνονται στον εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας των Π.Μ.Σ.

Οι Διευθυντές των Π.Μ.Σ. εκδίδουν και παραδίδουν σχέδια ακαδημαϊκού ημερολογίου και ωρολογίων προγραμμάτων. Το ωρολόγιο πρόγραμμα περιλαμβάνει τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης των διδακτικών περιόδων, τις περιόδους εξετάσεων, τις αργίες, τις ημέρες και ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων, οι ημερομηνίες άλλων εκδηλώσεων ή υποχρεώσεων κ.λπ. Τα ακαδημαϊκά ημερολόγια και τα ωρολόγια προγράμματα διαβιβάζονται στην Διεύθυνση Ακαδημαϊκών θεμάτων και στον Ε.Λ.Κ.Ε. του Δ.Π.Θ.

Με την εγγραφή του/της σε Π.Μ.Σ. ο/η φοιτητής/τρια παραλαμβάνει από τη Γραμματεία το ετήσιο Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Προγράμματος.

Η αξιολόγηση των μαθημάτων γίνεται με γραπτή ή προφορική εξέταση, εργασία, παρουσίαση, αναφορά (report) ή συνδυασμό των παραπάνω. Η ακριβής μορφή της αξιολόγησης καθορίζεται από τον/την διδάσκοντα/ουσα ή τους/τις διδάσκοντες/ουσες σε σχέση και με τη φύση του κάθε μαθήματος.

Οι όροι αξιολόγησης σε κάθε μάθημα γνωστοποιούνται κατά την έναρξη της διδασκαλίας του μαθήματος από το μέλος ΔΕΠ - υπευθύνου/συντονιστή του μαθήματος.

Για τα μαθήματα στα οποία η αξιολόγηση γίνεται με προφορική ή/και τελική γραπτή εξέταση ισχύουν τα παρακάτω:

- 1) Τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου εξετάζονται τον Φεβρουάριο (1η εξεταστική) και τον Σεπτέμβριο (2η εξεταστική).
- 2) Τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου εξετάζονται τον Ιούνιο (1η εξεταστική) και τον Σεπτέμβριο (2η εξεταστική).

Για τα μαθήματα στα οποία προβλέπεται κατάθεση εργασίας ισχύουν τα εξής:

Για μάθημα του χειμερινού εξαμήνου:

- 1) Το θέμα της εργασίας δίνεται από τον διδάσκοντα έως τα τέλη Ιανουαρίου και η παράδοση της εργασίας γίνεται από τον φοιτητή έως 31 Μαρτίου (1η εξεταστική).
- 2) Για τη 2η εξεταστική, το θέμα δίνεται από τον διδάσκοντα έως τον Ιούνιο και η παράδοση της εργασίας γίνεται έως το τέλος Σεπτεμβρίου.

Για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου:

- 1) το θέμα της εργασίας δίνεται από τον διδάσκοντα έως τον Ιούνιο και η παράδοση γίνεται από τον φοιτητή έως τις 10 Σεπτεμβρίου (1η εξεταστική).
- 2) Για τη 2η εξεταστική, το θέμα δίνεται από τον διδάσκοντα έως τον Ιανουάριο και η παράδοση της εργασίας γίνεται έως τις 31 Μαρτίου.

Μετά το πέρας της εξεταστικής οι ασκήσεις, τα γραπτά δοκίμια και κάθε άλλο τεκμήριο εξέτασης παραδίδονται από τον διδάσκοντα για φύλαξη στη Γραμματεία.

Ο χρόνος διενέργειας και η διάρκεια των εξεταστικών περιόδων του Π.Μ.Σ. καθορίζονται από την Συνέλευση του Τμήματος ή Ε.Π.Σ. του Π.Μ.Σ. μετά από εισήγηση της Σ.Ε.

Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) δύναται να πραγματοποιείται και με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης εν όλω ή εν μέρει. Η απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. που οργανώνεται με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, συνοδεύεται με έκθεση που εμπεριέχει ανάλυση των μεθόδων της εξ αποστάσεως οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως σύγχρονη, ασύγχρονη, μεικτό σύστημα (blended learning), το ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό, τις τυχόν μεθόδους ψηφιακής αξιολόγησης των φοιτητών και το ψηφιακό υλικό αξιολόγησης, την υλικοτεχνική υποδομή του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) για την υποστήριξη προγραμμάτων σπουδών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και τις ψηφιακές δεξιότητες του διδακτικού προσωπικού.

Αν η εκπαιδευτική διαδικασία πραγματοποιείται με τη χρήση μεθόδων ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αυτές δεν μπορούν να υπερβαίνουν το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των πιστωτικών μονάδων του Π.Μ.Σ.

Στον εσωτερικό Κανονισμό των Π.Μ.Σ. πρέπει να αναφέρονται οι τρόποι και τα μέσα διεξαγωγής της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική και διαπιστώνεται με ευθύνη του διδάσκοντος. Επιτρέπονται απουσίες και το κάθε Π.Μ.Σ. θα ορίσει στον

εσωτερικό του Κανονισμού τον ακριβή αριθμό για το κάθε μάθημα. Στην περίπτωση που ο αριθμός απουσιών είναι μεγαλύτερος από αυτόν που ορίστηκε από τον εσωτερικό κανονισμό του Π.Μ.Σ. και οι λόγοι απουσίας είναι σοβαροί, τότε μετά από αίτηση του/της ενδιαφερόμενου/ης μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας η περίπτωση εξετάζεται από την Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ., η οποία εγκρίνει ή όχι το αίτημα και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος ή την Ε.Π.Σ. για την τελική έγκριση.

Σε περίπτωση που ο αριθμός των παρουσιών αυτών δεν επιτευχθεί, ο/η φοιτητής/τρια θεωρείται αποτυχών/ούσα στο μάθημα αυτό.

Η αξιολόγηση της επίδοσης στα επιμέρους μαθήματα γίνεται με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, εκπόνηση εργασιών ή συνδυασμό των ανωτέρω.

Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών ορίζεται από το μηδέν (0) ως το δέκα (10):

Άριστα από οκτώ και πενήντα (8,50) μέχρι δέκα (10),

Λίαν καλώς από έξι και πενήντα (6,50) ως και οκτώ και σαράντα εννέα (8,49), Καλώς από πέντε (5) ως και έξι και σαράντα εννέα (6,49).

Τα αποτελέσματα της βαθμολόγησης των μαθημάτων κοινοποιούνται με ευθύνη του/της υπεύθυνου/ης συντονιστή/τριας του μαθήματος στους/στις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες δεκαπέντε (15) ημέρες μετά την ημερομηνία εξέτασης ή στην περίπτωση που η αξιολόγηση γίνεται βάσει εργασιών, είκοσι (20) ημέρες μετά την ημερομηνία παράδοσης των εργασιών.

Δεν επιτρέπεται η επαναληπτική εξέταση προκειμένου ο/η φοιτητής/τρια να βελτιώσει τη βαθμολογία του.

Ο βαθμός του Δ.Μ.Σ. καθορίζεται από τους βαθμούς των μαθημάτων του Προγράμματος και τον βαθμό της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας με τρόπο που καθορίζεται στον εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Ο βαθμός του Δ.Μ.Σ. με ευθύνη της Γραμματείας καταχωρείται στον ατομικό φάκελο του/της φοιτητή/τριας.

Άρθρο 10 **Πρόγραμμα Σπουδών**

Στον εσωτερικό κανονισμό του κάθε Π.Μ.Σ. θα πρέπει να συμπληρωθούν οι συνοπτικοί πίνακες με βάση το πρόγραμμα σπουδών τους, όπου περιλαμβάνονται τα εξής:

ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
.....	.....	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	
.....	.....	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	

.....	.....		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30
ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ECTS
.....	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ		
.....	ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30

Στο αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών του Π.Μ.Σ. περιλαμβάνονται οι ειδικεύσεις σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 79 του ν. 4957/2022, το περιεχόμενο των μεταπτυχιακών μαθημάτων, τα υποχρεωτικά μαθήματα και τα μαθήματα επιλογής, τα εξάμηνα σπουδών, η δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων διαφορετικής ειδίκευσης από αυτήν που έχει επιλέξει ο/η μεταπτυχιακός/κή φοιτητής/τρια, το ωρολόγιο πρόγραμμα, οι διδακτικές ώρες, η γλώσσα διδασκαλίας του Προγράμματος (μπορεί να είναι διάφορη της ελληνικής) καθώς και οι πιστωτικές μονάδες του κάθε μαθήματος, πρακτικής άσκησης και της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (Μ.Δ.Ε.) σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 3374/2005.

Αναλυτική περιγραφή των μαθημάτων.

Αν το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών λειτουργεί παράλληλα και στην αγγλική γλώσσα οι τίτλοι των μαθημάτων αναγράφονται και στην αγγλική γλώσσα όπως και η περιγραφή αυτών.

Κάθε μάθημα διδάσκεται από έναν ή περισσότερους διδάσκοντες. Σε κάθε μάθημα ορίζεται από την Συνέλευση ή Ε.Π.Σ. ένας/μία διδάσκων/ουσα ως υπεύθυνος/η / συντονιστής/τρια του μαθήματος.

Άρθρο 11 **Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (Μ.Δ.Ε.)**

Ο/Η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποχρεούται να εκπονήσει και με επιτυχία να υποστηρίξει τη μεταπτυχιακή διπλωματική του εργασία στο αντίστοιχο εξάμηνο σπουδών που αναφέρεται στον εσωτερικό Κανονισμό του Π.Μ.Σ., εφόσον το Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει υποχρεωτική εκπόνηση διπλωματικής εργασίας.

Το θέμα της πρέπει να εντάσσεται στο αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και ειδικότερα της ειδίκευσης που έχει επιλέξει ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια και να αξιοποιεί τις γνώσεις που αποκτήθηκαν στα μαθήματα του Π.Μ.Σ. και σε συγκεκριμένες εφαρμογές.

Αν το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών λειτουργεί παράλληλα και στην αγγλική γλώσσα για αλλοδαπούς μεταπτυχιακούς φοιτητές. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία θα εκπονείται στην αγγλική γλώσσα.

Σχετικά με την ανάληψη, εκπόνηση και υποστήριξη της Διπλωματικής εργασίας ορίζονται τα εξής:

Αίτηση - Υποβολή θέματος

Ο/Η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια έχει δικαίωμα υποβολής θέματος Μ.Δ.Ε. εφόσον έχει ολοκληρώσει με επιτυχία τα μαθήματα που ορίζονται στον εσωτερικό Κανονισμό του κάθε Π.Μ.Σ.

Ο/Η μεταπτυχιακός /ή φοιτητής/τρια υποβάλλει αίτηση, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο/η προτεινόμενος/η επιβλέπων/ουσα και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.

Οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες οι οποίοι/ες δεν καταθέτουν την αίτηση εντός των χρονικών ορίων που ορίζονται από τον εσωτερικό Κανονισμό, μεταθέτουν, με δική τους ευθύνη, κατά ένα τουλάχιστον εξάμηνο την έναρξη εκπόνησης της Μ.Δ.Ε.

Επίβλεψη Μ.Δ.Ε.

Η Συντονιστική Επιτροπή ύστερα από αίτηση του/της υποψηφίου/ιας, ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί την Τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/ουσα.

Δικαίωμα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών έχουν:

- α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,
- β) ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,
- γ) συνεργαζόμενοι καθηγητές,
- δ) εντεταλμένοι διδάσκοντες,
- ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,
- στ) ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ιδρυμάτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής, υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Π.Μ.Σ. δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

Τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις απώλειας, αντικειμενικής αδυναμίας άσκησης καθηκόντων επίβλεψης ή σπουδαίου λόγου, είναι δυνατή η αντικατάσταση του/της επιβλέποντα/ουσας ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μετά από απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος ή της Ε.Π.Σ.

Παρουσίαση και ολοκλήρωση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Εάν προβλέπεται υποστήριξη της Μ.Δ.Ε., αυτή πραγματοποιείται με τις διαδικασίες που περιλαμβάνονται στον εσωτερικό Κανονισμό του κάθε Π.Μ.Σ.

Μετά την εκπόνηση της Μ.Δ.Ε. ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια υποβάλλει στον Επιβλέποντα και στα άλλα δύο μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής αντίγραφο της τελικής Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Εφόσον υπάρχει θετική κρίση από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή, ορίζεται η ημερομηνία της δημόσιας υποστήριξης/αξιολόγησης της Μ.Δ.Ε. σε ημερομηνία και τόπο που ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ. Η έκταση και το βάθος της προφορικής εξέτασης κατά την υποστήριξη είναι ανάλογα της μορφής παρουσίασης της εργασίας.

Μετά την παρουσίαση - υποστήριξη της Μ.Δ.Ε., η Εξεταστική Επιτροπή συντάσσει και υπογράφει Πρακτικό Δημόσιας Παρουσίασης της Μ.Δ.Ε. στο οποίο αναγράφονται τυχόν παρατηρήσεις ή σχόλια καθώς και ο τελικός βαθμός.

Κατόπιν της έγκρισής της από την Επιτροπή, αναρτάται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο του οικείου Τμήματος ή της οικείας μονομηματικής Σχολής.

Στην περίπτωση αρνητικής κρίσης υπάρχει η δυνατότητα επανυποβολής της μετά από δύο μήνες, αφού βελτιώσει την εργασία ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.

Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης μετά τη 2η υποβολή, ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια έχει το δικαίωμα, το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, να αλλάξει το θέμα και τον/την επιβλέποντα/ουσα. Στην περίπτωση και δεύτερης αποτυχίας ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια αποκλείεται από τη χορήγηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Το τελικό πλήρες αντίγραφο της Μ.Δ.Ε. υποβάλλεται, μετά την αποδοχή της, στη βιβλιοθήκη του Δ.Π.Θ. καθώς και σε ηλεκτρονική μορφή το αρχείο που διατηρείται στο Τμήμα. Η πνευματική ιδιοκτησία επί της Διπλωματικής Μεταπτυχιακής Εργασίας ανήκει στον υποψήφιο, ο οποίος παραχωρεί στο ΔΠΘ για όλη τη διάρκεια προστασίας του έργου την μη αποκλειστική άδεια μη εμπορικής χρήσης όλων των περιουσιακών εξουσιών επί του έργου του, της χρήσης του για έρευνα και διδασκαλία συμπεριλαμβανομένων.

Στους εσωτερικούς κανονισμούς λειτουργίας των Π.Μ.Σ. καθορίζονται μεταξύ άλλων η έκταση, η γραμματοσειρά, ο τρόπος συγγραφής και οτιδήποτε άλλο σχετικό με τη δομή της.

Ενδεικτικά: Η Μ.Δ.Ε. μπορεί να είναι θεωρητική, εφαρμοσμένη ή πειραματική και να περιέχει αναγνωρίσιμα στοιχεία πρωτοτυπίας και συμβολή στην επιστημονική γνώση.

Το κείμενο πρέπει να πληροί τις προδιαγραφές και τη δομή μιας επιστημονικής εργασίας δηλαδή να περιλαμβάνει περιγραφή του θέματος της εργασίας, περιγραφή των πορισμάτων - αποτελεσμάτων της εργασίας, τη μεθοδολογία, παραδοχές, βιβλιογραφία και άλλα τυχόν αναγκαία υποστηρικτικά ή επεξηγηματικά στοιχεία (αναγκαία σχήματα, διαγράμματα, φωτογραφίες εικόνες κτλ.).

Συντάσσεται στην ελληνική γλώσσα και συνοδεύεται από μια σύντομη περίληψη 300 λέξεων περίπου σε γλώσσας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. στην αγγλική ή γαλλική ή

γερμανική γλώσσα). Μετά από συνεννόηση με τον επιβλέποντα η συγγραφή της μπορεί να γίνει σε άλλη γλώσσα και να περιλαμβάνει εκτεταμένη περίληψη στην ελληνική.

Η έκταση της εργασίας μπορεί να είναι από 12.000-15.000 λέξεις.

Άρθρο 12 **Πρακτική Άσκηση (Π.Α.)**

Στα προγράμματα σπουδών δεύτερου κύκλου δύναται να προβλέπεται η διενέργεια πρακτικής άσκησης φοιτητών, ως υποχρεωτική ή προαιρετική εκπαιδευτική δραστηριότητα του προγράμματος.

Την ΠΑ συντονίζει ο/η υπεύθυνος/η Πρακτικής Άσκησης από κοινού με τους/τις υπευθύνους/ες των κατευθύνσεων και τους/τις επόπτες/τριες, οι οποίοι/ες προέρχονται κυρίως από το Τμήμα. σπουδών που στοχεύει στην πρακτική εφαρμογή των θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων που αποκτήθηκαν από την επιτυχή παρακολούθηση του προγράμματος σπουδών και την εξοικείωση των φοιτητών με πιθανούς χώρους εργασίας. Η πρακτική άσκηση φοιτητών διεξάγεται σε δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχειρήσεις, εφεξής καλούμενους «φορείς υποδοχής», υπό την εποπτεία διδάσκοντος του προγράμματος σπουδών. Η πρακτική άσκηση δύναται να διεξάγεται και σε φορείς της αλλοδαπής, εφόσον καθίσταται εφικτή η εποπτεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Για την πρακτική άσκηση φοιτητών συνάπτεται σύμβαση πρακτικής άσκησης μεταξύ του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), του φοιτητή και του φορέα υποδοχής. Η επιτυχής ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης συνεπάγεται την απονομή του αριθμού των πιστωτικών μονάδων (European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS), που καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, η οποία εκφράζει στο σύνολο της, τη βαρύτητα των υποχρεώσεων του/της για την ολοκλήρωση κάθε μέρους που την απαρτίζει σε συνάρτηση με τη χρονική διάρθρωση της.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος καθορίζονται λεπτομέρειες σχετικά με τη διεξαγωγή της πρακτικής άσκησης, όπως η υποχρεωτική ή μη διεξαγωγή της για την απονομή του τίτλου σπουδών, το σύνολο των ωρών πρακτικής άσκησης, η χρονική της διάρκεια σε ημερολογιακούς μήνες, η περίοδος υλοποίησής της σύμφωνα με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών, καθώς και οι ελάχιστες προϋποθέσεις ακαδημαϊκής προόδου που πρέπει να πληρούνται πριν από την έναρξη διεξαγωγής της. Εάν η πρακτική άσκηση δεν είναι υποχρεωτική για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών, με τον εσωτερικό κανονισμό του προγράμματος σπουδών δύναται να καθορίζονται οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια επιλογής εάν ο αριθμός των διαθέσιμων θέσεων πρακτικής άσκησης δεν επαρκεί για την κάλυψη του συνόλου των αιτήσεων των ενδιαφερομένων φοιτητών του προγράμματος.

Με απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι. δύναται να ορίζεται ο Ιδρυματικός Υπεύθυνος της πρακτικής άσκησης του Α.Ε.Ι. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή του ανά περίπτωση αρμόδιου οργάνου για τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ανά ακαδημαϊκό έτος ορίζονται:

α) Ο Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης, ο οποίος προέρχεται από τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) ή Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) ή Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) ή Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος, και έχει ως αντικείμενο τη γενική εποπτεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας της πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών, τον συντονισμό των Εποπτών Πρακτικής Άσκησης και των φορέων υποδοχής.

β) Η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης, η οποία αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.Ε.Π. ή Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος, στην οποία προΐσταται ο Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης, με αντικείμενο την αξιολόγηση των αιτήσεων των φοιτητών που επιθυμούν να διεξάγουν πρακτική άσκηση, εάν αυτή δεν είναι υποχρεωτική, τον συντονισμό των δραστηριοτήτων που αφορούν στην πρακτική άσκηση φοιτητών, την επίλυση προβλημάτων, τον ορισμό Επόπτη ανά πρακτικά ασκούμενο/η φοιτητή/τρια, τη σύνταξη και υποβολή ετήσιας έκθεσης για την υλοποίηση και αξιολόγηση του προγράμματος πρακτικής άσκησης προς τη Συνέλευση του Τμήματος, καθώς και την υποβολή εισηγήσεων για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών σε ό,τι αφορά τα θέματα πρακτικής άσκησης,

Ο Υπεύθυνος και η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης δύνανται να είναι κοινοί για όλα ή για έναν αριθμό προγραμμάτων σπουδών του ίδιου Τμήματος.

Ο Επόπτης είναι αρμόδιος για την καθοδήγηση και υποστήριξη των φοιτητών καθ' όλη τη διαδικασία της πρακτικής άσκησης σε φορείς υποδοχής, την επικοινωνία με τους φορείς υποδοχής για την επίτευξη των επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και την ενημέρωση του Υπευθύνου και της Επιτροπής Πρακτικής Άσκησης. Ως Επόπτες είναι δυνατόν να οριστούν διδάσκοντες του προγράμματος σπουδών.

Η κατανομή των φοιτητών/τριών στους χώρους πρακτικής άσκησης και η κατανομή τους στους/στις επόπτες/τριες γίνεται από τον υπεύθυνο Πρακτικής Άσκησης σε συνεργασία με τους/τις επόπτες/τριες και με τους/τις υπευθύνους/ες των κατευθύνσεων.

Μετά τον προσδιορισμό του χώρου πρακτικής άσκησης του/της μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας, ο/η επόπτης/τρια πραγματοποιεί την πρώτη επαφή με τον/την υπεύθυνο/η του φορέα στον οποίο θα πραγματοποιηθεί η πρακτική άσκηση, προκειμένου να συνεννοηθεί για το γενικότερο πλαίσιο υλοποίησης της πρακτικής.

Οι φοιτητές που διεξάγουν πρακτική άσκηση, υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) μέσω του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) (πρώην Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών - Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.), σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 15 του ν. 3232/2004 (Α' 48) μόνο για τον κλάδο του ατυχήματος, το κόστος της οποίας βαρύνει αποκλειστικά τον φορέα υποδοχής.

Η διαδικασία υλοποίησης Πρακτικής Άσκησης περιγράφεται στον εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του κάθε Π.Μ.Σ.

Άρθρο 13

Δικαιώματα και παροχές

Οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα, τις παροχές και τις διευκολύνσεις που προβλέπονται και για τους/τις φοιτητές/τριες του πρώτου κύκλου σπουδών πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

Το Τμήμα οφείλει να εξασφαλίζει υποχρεωτικά στους/ στις μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα προγράμματα και την διδασκαλία ή άλλες διευκολύνσεις.

Οι διευκολύνσεις αυτές θα πρέπει να οριστούν από τα Τμήματα αναλυτικά (π.χ. τρόπος εξέτασης, πρόσβαση στους χώρους διδασκαλίας, στα εργαστήρια κ.λπ.).

Άρθρο 14

Υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες έχουν τις κάτωθι υποχρεώσεις:

- Να παρακολουθούν ανελλιπώς τα μαθήματα του ισχύοντος προγράμματος σπουδών.
- Να υποβάλλουν τις απαιτούμενες εργασίες μέσα στις καθορισμένες προθεσμίες.
- Να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις.
- Να υποβάλλουν στη Γραμματεία, πριν την αξιολόγηση της διπλωματικής τους εργασίας, υπεύθυνη δήλωση ότι η διπλωματική εργασία αυτή δεν αποτελεί προϊόν λογοκλοπής ούτε στο σύνολο ούτε σε επιμέρους τμήματα αυτής.
- Να καταβάλλουν τα τέλη φοίτησης, όπως ορίζεται στον παρόντα κανονισμό
- Να σέβονται και να τηρούν τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, τις αποφάσεις των οργάνων του Π.Μ.Σ., του Τμήματος και του Δ.Π.Θ., καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

Άρθρο 15

Τέλη φοίτησης

Στο Δ.Π.Θ. λειτουργούν Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών με ή χωρίς τέλη φοίτησης.

Σε όσα προγράμματα προβλέπεται η καταβολή τελών φοίτησης, η πολιτική προσδιορισμού τους καθορίζεται από το εκάστοτε Π.Μ.Σ. του Τμήματος. Το ανώτατο όριο τελών φοίτησης των Π.Μ.Σ. όλων των Τμημάτων του Δ.Π.Θ. για τα ελληνόφωνα προγράμματα ανέρχεται σε οκτώ χιλιάδες ευρώ (8.000), ενώ για τα αγγλόφωνα προγράμματα ανέρχεται σε δώδεκα χιλιάδες ευρώ (12.000).

Οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες των Π.Μ.Σ., στα οποία προβλέπεται η καταβολή τελών φοίτησης, υποχρεούνται στην καταβολή αυτών. Το ύψος των προβλεπόμενων τελών φοίτησης για το σύνολο του προγράμματος καθορίζεται στο

ΦΕΚ ίδρυσης του κάθε Π.Μ.Σ.. Παρέχεται η δυνατότητα τμηματικής καταβολής τους σύμφωνα με τα οριζόμενα του στον εσωτερικό Κανονισμό των Π.Μ.Σ.

Η καταβολή των διδάκτρων γίνεται στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Δ.Π.Θ. ο οποίος είναι αρμόδιος για τη διαχείρισή τους.

Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες οφείλουν να έχουν εξοφλήσει όλες τις οικονομικές τους υποχρεώσεις πριν την χορήγηση βεβαίωσης ολοκλήρωσης σπουδών και την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τέλη φοίτησης παρέχεται η δυνατότητα απαλλαγής από αυτά σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 16

Υποτροφίες

Χορηγούνται υποτροφίες, ανταποδοτικές και μη, ή βραβεία αριστείας σε μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες, σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης ή Ε.Π.Σ.(σε περίπτωση διατμηματικού, διδρυματικού ή Κοινού Π.Μ.Σ.)

Οι υποτροφίες χορηγούνται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, ακαδημαϊκών, οικονομικών και κοινωνικών, τα οποία ενδεικτικά δύναται να είναι:

1. Ακαδημαϊκά

- α) Η κανονική Φοίτηση
- β) Ο μέσος όρος βαθμολογίας του προηγούμενου εξαμήνου
- γ) Ο βαθμός πτυχίου με το οποίο εισήχθη στο Π.Μ.Σ.
- δ) Πρόσφατες ακαδημαϊκές επιδόσεις (βραβεία και τιμητικές διακρίσεις)

2. Οικονομικά

Φορολογητέο εισόδημα

3. Κοινωνικά

- α) Διαζευγμένος/η με προστατευόμενα μέλη (παιδιά)
- β) Αναπηρία υποψηφίου/ας
- γ) Μονογονεϊκή οικογένεια
- δ) Ορφανός/η από δυο γονείς και δεν έχει υπερβεί το 25^ο έτος της ηλικίας του/της
- ε) Τέκνο πολύτεκνης οικογένειας
- στ) Αδέρφια φοιτητές/τριες

Διαδικασία

Μετά από εισήγηση από τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ., προκηρύσσεται πρόσκληση υποβολής αιτήσεως για τη χορήγηση υποτροφίας. Οι υποψήφιοι/ες οφείλουν να συμπληρώσουν όλα τα υποχρεωτικά πεδία της αίτησης με τα απαιτούμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά και τα υποβάλλουν στην Γραμματεία του Τμήματος στις ημερολογιακές προθεσμίες που ορίζονται στην Πρόσκληση. Η αίτηση επέχει θέση Υπεύθυνης Δήλωσης του ν. 1599/1986.

Η Σ.Ε. αξιολογεί και κατατάσσει τις υποψηφιότητες βάσει των κριτηρίων που

έχουν οριστεί στον εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και εισηγείται τον κατάλογο ονομάτων των υποψηφίων προς τη Συνέλευση ή Ε.Π.Σ.

Ο ανώτατος αριθμός υποτροφιών σε κάθε Π.Μ.Σ. ορίζεται στις δώδεκα (12) ανά εξάμηνο σπουδών.

Άρθρο 17 **Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)**

Ο τίτλος του Δ.Μ.Σ. είναι δημόσιο έγγραφο. Ο τύπος του ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου και υπογράφεται από τον/την Πρύτανη/ι, τον/την Πρόεδρο του Τμήματος και τον/την Γραμματέα του Τμήματος ή τους/τις νόμιμους/ες αναπληρωτές τους. Σε περίπτωση Διαπανεπιστημιακού Δ.Μ.Σ. στον τίτλο αναφέρονται τα Α.Ε.Ι. και τα Τμήματα που απονέμουν το δίπλωμα, τα τυχόν εμβλήματα των ιδρυμάτων και υπογράφεται από τα αντίστοιχα όργανα του ιδρύματος που έχει την διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ.

Στον/Στην απόφοιτο/η του Π.Μ.Σ. μπορεί να χορηγείται, πριν από την απονομή, βεβαίωση ότι έχει περατώσει επιτυχώς την παρακολούθηση του Προγράμματος.

Στο Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών επισυνάπτεται Παράρτημα Διπλώματος σε ελληνική και στην αγγλική γλώσσα, σε σχέση με το οποίο ισχύουν οι ρυθμίσεις του άρθρου 15 του ν. 3374/2005 και της Υ.Α. Φ5/89656/ΒΕ/13-8-2007 (Β' 1466) και το οποίο αποτελεί ένα επεξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με την φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία μαθημάτων που χορηγούν τα Ιδρύματα.

Άρθρο 18 **Διδακτικό Προσωπικό**

Το διδακτικό έργο των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ανατίθεται, κατόπιν απόφασης του αρμόδιου οργάνου του Π.Μ.Σ. στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμους Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ιδίου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενους καθηγητές,

δ) εντεταλμένους διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ., εφόσον υφίσταται, άλλως του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. Ειδικότερες προϋποθέσεις σχετικά με την ανάθεση του διδακτικού έργου δύναται να ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Δικαίωμα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών έχουν οι διδάσκοντες των περ. α) έως στ) της παρ. 1 υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Π.Μ.Σ. δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων δύναται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Π.Μ.Σ. περί ανάθεσης του διδακτικού έργου, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος. Ειδικώς οι διδάσκοντες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π., δύναται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του ν. 4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.ΕΠ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

Η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και πρακτικής άσκησης δύναται να αμειφθεί με την προϋπόθεση της σχετικής πρόβλεψης στον εσωτερικό Κανονισμό του Π.Μ.Σ., εφόσον οι ώρες που απασχολούνται ξεπερνούν τις κατά νόμο υποχρεώσεις.

Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 83 του ν. 4957/2022, δύναται να ανατεθεί επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής.

Μετά από εισήγηση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. εκδίδεται πρόσκληση προς τους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής με απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος σε αντικείμενο συναφές με το παρεχόμενο επικουρικό διδακτικό

έργο του Π.Μ.Σ. Οι αιτήσεις υποβάλλονται στην Γραμματεία του οικείου Τμήματος και εξετάζονται από τη Συντονιστή Επιτροπή, η οποία εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος (αντίστοιχα η Ε.Π.Σ. σε περίπτωση διατμηματικού – διδρυματικού ή Κοινού Π.Μ.Σ.). Αυτή με απόφασή της αναθέτει το επικουρικό διδακτικό έργο.

Ως ανώτατο όριο ωριαίας αντιμισθίας για την ανάθεση επικουρικού διδακτικού έργου στους υποψήφιους διδάκτορες ορίζεται ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της αμοιβής των μεταδιδασκόντων, όπως αυτό προβλέπεται στον εκάστοτε Κανονισμό αποδοχών για την παροχή διδακτικού έργου του Δ.Π.Θ.

Τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος δύνανται να απασχολούνται σε Π.Μ.Σ., μόνο υπό την προϋπόθεση εκπλήρωσης των ελάχιστων υποχρεώσεών τους περί παροχής διδακτικού έργου. Δεν επιτρέπεται η απασχόληση μελών Δ.Ε.Π. αποκλειστικά σε Π.Μ.Σ. του Τμήματος ή της Σχολής.

Άρθρο 19 **Διοικητική Υποστήριξη**

α) Δημιουργείται θέση Διευθυντή/ιας για κάθε Π.Μ.Σ. στο Τμήμα εκείνο του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης το οποίο έχει την ευθύνη οργάνωσης και λειτουργίας του.

β) Ο/Η Διευθυντής/ια κάθε Π.Μ.Σ. είναι μέλος της Σ.Ε. για διετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

γ) Ο/Η Διευθυντής/ια προεδρεύει της Σ.Ε., είναι μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, είναι του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικειμένου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. Σε περίπτωση διατμηματικού, διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ. ορίζεται από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών ένα (1) μέλος της ως Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

δ) Τα καθήκοντά του/της ορίζονται στο νόμο και στον εσωτερικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Ο/Η Διευθυντής/ια του Π.Μ.Σ. εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο/Η Διευθυντής δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του/της έργο ως Διευθυντής.

ε) Ο/Η Διευθυντής/ια του Π.Μ.Σ. επιπλέον είναι αρμόδιος/α μετά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε. για τη σύνταξη του απολογισμού του Προγράμματος του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ.. Ο απολογισμός κατατίθεται στο οικείο Τμήμα, στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ.

Για την κατάρτιση και υλοποίηση του απολογισμού ο/η Διευθυντής/ια επικουρείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

στ) Ο/Η Διευθυντής/ια του Π.Μ.Σ., ως Επιστημονικά Υπεύθυνος/η του αντίστοιχου έργου, εκδίδει και υπογράφει τις εντολές πληρωμής των σχετικών δαπανών και συνυπογράφει τις συμβάσεις ανάθεσης έργου, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό. Επιπλέον, ο/η Επιστημονικά Υπεύθυνος/η ευθύνεται για την ορθή υλοποίηση και πιστοποίηση του φυσικού αντικείμενου του Π.Μ.Σ. και τη σκοπιμότητα των δαπανών που συνδέονται με την εκτέλεσή του και παρακολουθεί το οικονομικό αντικείμενό του. Ειδικώς για τα Π.Μ.Σ. που διαθέτουν πόρους σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4957/2022, ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ., που είναι παράλληλα Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος, δύναται να αιτηθεί από την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας τον ορισμό **Αναπληρωτή Επιστημονικού Υπευθύνου** για τις ανάγκες οικονομικής διαχείρισης του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 234 του ν. 4957/2022. Για την αξιολόγηση της αναγκαιότητας συστήνεται το αίτημα του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. να συνοδεύεται από απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Π.Μ.Σ. (Συνέλευση Τμήματος ή Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών).

ζ) Οι εκπρόσωποι των Τμημάτων στην Ε.Π.Σ. έχουν υποχρέωση να ενημερώνουν τις Συνελεύσεις των Τμημάτων, όταν αυτό τους ζητηθεί από τον Πρόεδρο εκάστου Τμήματος.

η) Ο/Η Διευθυντής/ια του Π.Μ.Σ. ή του Δ.Π.Μ.Σ θα πρέπει να είναι διαθέσιμος/η για ενημέρωση, αν ζητηθεί, της Συνέλευσης ή σε περίπτωση Δ.Π.Μ.Σ. των Συνελεύσεων των Τμημάτων που συμπράττουν στο Πρόγραμμα για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του. Ο/Η Διευθυντής/ια του Π.Μ.Σ. ή του Δ.Π.Μ.Σ. εισηγείται στη Συνέλευση ή στην Ε.Π.Σ. για τα θέματα της αρμοδιότητάς της και μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεών της.

Υποχρεώσεις Γραμματείας

Το Τμήμα στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ. αναλαμβάνει και τη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος στην περίπτωση Διατμηματικού ή Διδρυματικού ή Κοινών Π.Μ.Σ. Η σχετική ρύθμιση προβλέπεται στην ιδρυτική απόφαση εκάστου Π.Μ.Σ.

Οι διοικητικοί υπάλληλοι που υποστηρίζουν τα Π.Μ.Σ. εκτός ωρών εργασίας τους στο Πανεπιστήμιο, καθώς και αυτοί στους οποίους έχει ανατεθεί έργο σχετικά με τα Π.Μ.Σ., δύνανται να αμείβονται για πρόσθετη εργασία (πέραν των συμβατικών τους υποχρεώσεων της κύριας απασχόλησης) που παρέχουν.

Άρθρο 20

Μελέτη σκοπιμότητας – βιωσιμότητας

Σύμφωνα με την περ. ι) της παρ. 4 του άρθρου 79, στον εσωτερικό κανονισμό των Π.Μ.Σ. θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα απαραίτητα στοιχεία της μελέτης σκοπιμότητας και βιωσιμότητας και των Προϋπολογισμών των υπό ίδρυση Π.Μ.Σ.

Στην Μελέτη σκοπιμότητας θα πρέπει να αναγραφούν τα εξής:

α. Αναγκαιότητα ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και περιγραφή των στόχων του

Εκτίθενται αναλυτικά οι επιστημονικοί, επιστημολογικοί και κοινωνικοί λόγοι που καθιστούν αναγκαία και σημαντική τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. Παρατίθενται επίσης οι στόχοι του και ο βαθμός σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα.

β. Συνάφεια του Π.Μ.Σ. με το αντικείμενο του πρώτου κύκλου σπουδών

Αναφέρεται η συνάφεια του Π.Μ.Σ. με τον πρώτο κύκλο σπουδών και συνιστάται επιπλέον να δειχθεί η διαφοροποίηση της ύλης, υπό την έννοια της εξειδίκευσης, από τον πρώτο κύκλο σπουδών.

γ. Επιστημονική επάρκεια των διδασκόντων/ουσών

Αναπτύσσεται η επιστημονική επάρκεια των διδασκόντων/ουσών ως προς το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο, με ανάλογο ερευνητικό και δημοσιευμένο έργο (η τεκμηρίωση ενδείκνυται να γίνει με βάση όσους/ες ενδεικτικά προγραμματίζεται να διδάξουν στο νέο Π.Μ.Σ.).

δ. Κριτήρια και διαδικασία αξιολόγησης

Αναφέρεται τα κριτήρια βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί (το κάθε μάθημα και ο/η κάθε διδάσκων/διδάσκουσα).

Στην Μελέτη βιωσιμότητας θα πρέπει να αναγραφούν τα εξής:

α. Αναγραφή των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών που οργανώνονται από το Τμήμα

(τίτλος, συνεργαζόμενα Τμήματα/ιδρύματα αν υπάρχουν, διάρκεια, ιστοσελίδα κλ.π.). Αιτιολόγηση της διαθεσιμότητας/ύπαρξης των υποδομών και της δυνατότητας του διδακτικού προσωπικού να εμπλακεί σε ένα επιπλέον πρόγραμμα, χωρίς να αμελήσει τις κατά νόμο υποχρεώσεις του.

β. Αναγραφή των προγραμμάτων αντίστοιχου περιεχομένου (γνωστικού αντικειμένου) που οργανώνονται στην ημεδαπή

(τίτλος Π.Μ.Σ., Τμήμα/ιδρύμα). Ενδεικτική μελέτη προσφοράς και ζήτησης του συγκεκριμένου αντικειμένου στην ημεδαπή είναι επιθυμητή.

γ. Αναγραφή εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης

Εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης που προβλέπονται, πλην της αύξησης των τελών φοίτησης, αν ο αριθμός των φοιτητών δεν είναι ο αναμενόμενος για να υλοποιηθεί ο προτεινόμενος προϋπολογισμός.

δ. Η ύπαρξη της βασικής υποδομής και του αναγκαίου εξοπλισμού για τη λειτουργία του προγράμματος.

Άρθρο 21

Χρηματοδότηση - Οικονομική Διαχείριση Π.Μ.Σ.

1. Οι πόροι και η χρηματοδότηση ενός Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) δύνανται να προέρχονται από:

- α) τέλη φοίτησης,
- β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
- γ) κληροδοτήματα,
- δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,
- ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και
- στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

2. Η καταβολή των τελών φοίτησης, εφόσον προβλέπεται, πραγματοποιείται από τον ίδιο τον φοιτητή ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του φοιτητή, εφόσον αυτό προβλέπεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

3. Η διαχείριση των πόρων των Π.Μ.Σ. του Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Α.Ε.Ι ή από τον Ε.Λ.Κ.Ε. του Α.Ε.Ι. που έχει αναλάβει τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος, σε περίπτωση διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ.

4. Οι πόροι των Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

- α) ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης που λαμβάνεται έως το τέλος Μαρτίου κάθε έτους αποφασίζεται αν το υπόλοιπο ποσό μετά από την αφαίρεση της παρακράτησης υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. μεταφέρεται στον τακτικό προϋπολογισμό ή διατίθεται για τη δημιουργία έργων/προγραμμάτων μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε. με σκοπό την κάλυψη κατά προτεραιότητα των αναγκών Π.Μ.Σ. που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης και την κάλυψη ερευνητικών, εκπαιδευτικών και λειτουργικών αναγκών του Α.Ε.Ι. Στα έσοδα του Π.Μ.Σ. των περ. β) έως δ) της παρ. 1 πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,
- β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

Ως προς τα έξοδα αναγράφονται οι κατηγορίες των λειτουργικών εξόδων και τα αντίστοιχα ποσά - αναμενόμενες εκροές.

Συγκεκριμένα, ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) των λειτουργικών εξόδων του Π.Μ.Σ. κατανέμονται σε:

- α) Αμοιβές για τη διοικητική – τεχνική υποστήριξη
- β) Αμοιβές διδακτικού προσωπικού
- γ) Δαπάνες μετακίνησης
- δ) Εξοπλισμού και υλικοτεχνικής υποδομής
- ε) Λοιπές λειτουργικές δαπάνες (περ. α. της παρ. 4 του άρθρου 80)

Οι αμοιβές του τακτικού διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού των Ιδρυμάτων αφορά εργασία που υπερβαίνει τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους.

Μεθοδολογία κατάρτισης προϋπολογισμών εσόδων

Ως προς τα έσοδα αναγράφονται οι πηγές χρηματοδότησης, σύμφωνα με την παρ. 1 και 2 του άρθρου 84 του ν. 4957/2022, και τα αντίστοιχα ποσά-αναμενόμενες εισροές από κάθε πηγή χρηματοδότησης.

Παρακάτω παρατίθεται αναλυτικός προϋπολογισμός λειτουργίας κατά κατηγορίες

Έσοδα – χρηματοδότηση	
1	Τέλη φοίτησης
2	Δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις
3	Κληροδοτήματα
4	Πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα
5	Ίδιους πόρους του Δ.Π.Θ.
6	Κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα Δημοσίων επενδύσεων
Μερικό Σύνολο (70%)	
7	Λειτουργικά έξοδα Ιδρυμάτων (30%) ΕΛΚΕ
Σύνολο	

Αναφέρεται στον Προϋπολογισμό ενός πλήρους κύκλου φοίτησης του Προγράμματος για τους εισακτέους του εν λόγω έτους.

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 84 του ν. 4957/2022 το τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ.

Αναλυτικός προϋπολογισμός εξόδων

Ως προς τα έξοδα αναγράφονται οι κατηγορίες των λειτουργικών εξόδων και τα αντίστοιχα ποσά - αναμενόμενες εκροές.

Συγκεκριμένα, ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) των λειτουργικών εξόδων του Π.Μ.Σ. κατανέμονται σε:

- α) Αμοιβές για τη διοικητική – τεχνική υποστήριξη
- β) Αμοιβές διδακτικού προσωπικού
- γ) Δαπάνες μετακίνησης
- δ) Εξοπλισμού και υλικοτεχνικής υποδομής
- ε) Λοιπές λειτουργικές δαπάνες (περ. α. της παρ. 4 του άρθρου 80)

Οι αμοιβές του τακτικού διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού των Ιδρυμάτων αφορά εργασία που υπερβαίνει τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους.

Παρακάτω παρατίθεται αναλυτικός προϋπολογισμός λειτουργίας κατά κατηγορίες εξόδων ανά έτος, στον εσωτερικό κανονισμό του Π.Μ.Σ θα πρέπει να καταρτιστεί για πέντε (5) συνεχή έτη.

Έξοδα - κατηγορίες δαπανών	
1	Αμοιβές για τη διοικητική – τεχνική υποστήριξη
2	Αμοιβές διδακτικού προσωπικού
3	Δαπάνες μετακίνησης
4	Εξοπλισμού και υλικοτεχνικής υποδομής
5	Λοιπές λειτουργικές δαπάνες
Μερικό Σύνολο (70%)	
6	Λειτουργικά έξοδα Ιδρυμάτων (30%) ΕΛΚΕ
Σύνολο	

Η οικονομική διαχείριση κάθε Π.Μ.Σ. αποτελεί ξεχωριστό έργο που υλοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και γίνεται σύμφωνα με τους σκοπούς του Π.Μ.Σ. και το νομικό πλαίσιο λειτουργίας του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Δ.Π.Θ. Ως κύκλος Π.Μ.Σ. νοείται η οριζόμενη από την Ιδρυτική Απόφαση του κάθε Π.Μ.Σ. συνολική διάρκειά του.

Η οικονομική διαχείριση κάθε υλοποιούμενου έργου Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης με βάση τον προϋπολογισμό του, ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο ύστερα από πρόταση της αρμόδιας Συνέλευσης του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ. σε περίπτωση Διατμηματικού ή Διδρυματικού ή Κοινών Προγράμματος και κατόπιν αποδοχής του αιτήματος ανάληψης της οικονομικής διαχείρισής του από την Επιτροπή Ερευνών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Επιστημονικά Υπεύθυνος των υλοποιούμενων έργων του Π.Μ.Σ. ορίζεται ο Διευθυντής εκάστου Π.Μ.Σ., ο οποίος αναλαμβάνει τα καθήκοντα τις υποχρεώσεις και τις αρμοδιότητες του Επιστημονικά Υπευθύνου όπως προσδιορίζονται στο νόμο και στον εγκεκριμένο από τη Σύγκλητο Οδηγό Διαχείρισης και Χρηματοδότησης του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Για την αποτελεσματική υλοποίηση του εγκεκριμένου από την αρμόδια Συνέλευση του Τμήματος ή Ε.Π.Σ., σε περίπτωση Διατμηματικού ή Διδρυματικού Προγράμματος, προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ. και την προσαρμογή αυτού στις εκάστοτε ανάγκες ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. και Επιστημονικός Υπεύθυνος του Έργου, δύναται, κατόπιν προηγούμενης σύμφωνης γνώμης των παραπάνω αρμοδίων οργάνων, να αιτείται προς την Επιτροπή Ερευνών προς έγκριση την αυξομείωση ή και την

ανακατανομή των προϋπολογισθέντων ποσών στην κάθε κατηγορία δαπάνης του προϋπολογισμού. Στην περίπτωση τροποποίησης των τελών φοίτησης προσαπαιτείται η δημοσίευση της σχετικής τροποποίησης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 85 του ν. 4957/2022, καθορίζεται το πέντε τοις εκατό (5 %) ως ανώτατο ποσοστό επί των συνολικών ετήσιων εσόδων κάθε Π.Μ.Σ. που δύναται να διατίθεται προς Έργο/ Πρόγραμμα της παρ. 1 του άρθρου 85 του ν. 4759/2022.

Άρθρο 22

Λογοκλοπή

Ο/Η μεταπτυχιακός/κή φοιτητής/τρια καταθέτοντας οποιαδήποτε μεταπτυχιακή εργασία είναι υποχρεωμένος/η να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων.

Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος για διαγραφή του/της.

Στις παραπάνω περιπτώσεις, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/της επιβλέποντος/σας Καθηγητή/τριας, η Συνέλευση του οικείου Τμήματος ή η Ε.Π.Σ. μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της.

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Συνέλευση του Τμήματος.

Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό/κή φοιτητή/τρια κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Άρθρο 23

Διατμηματικά ή διδρυματικά ή Κοινά Π.Μ.Σ.

Τα Τμήματα του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης είναι δυνατό να συνεργάζονται στην οργάνωση Π.Μ.Σ. σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 80 των παρ. 5 και 6 του ν. 4957/2022. Ειδικότερα:

α) Αν η οργάνωση του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται από περισσότερα από ένα (1) Τμήματα του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, ως διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ. αντίστοιχα, καταρτίζεται ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας, το οποίο

περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία των παρ. 3 και 4 του άρθρου 80 του ν. 4957/2022, τις υποχρεώσεις κάθε συνεργαζόμενου Τμήματος, τον αριθμό των μελών της επιτροπής προγράμματος σπουδών, τη συμμετοχή και την εκπροσώπηση κάθε συνεργαζόμενου Τμήματος στα όργανα του Π.Μ.Σ., τη διαδικασία ανάδειξης του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., το Α.Ε.Ι. που αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος, τη μεθοδολογία κατανομής των πόρων του Π.Μ.Σ. και κάθε άλλο θέμα που είναι αναγκαίο για την εύρυθμη λειτουργία του.

Με απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι., κατόπιν εισήγησης της Συνέλευσης κάθε συνεργαζόμενου Τμήματος, εγκρίνεται το ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας. Η απόφαση ίδρυσης επισπεύδεται από το Α.Ε.Ι. που αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος.

β) Τα Α.Ε.Ι. δύναται να συμπράττουν για την οργάνωση Π.Μ.Σ. με Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες, ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα, την Ακαδημία Αθηνών, το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, ιδρύματα και ερευνητικούς οργανισμούς της αλλοδαπής, ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς και οργανισμούς, καθώς και αναγνωρισμένους επιστημονικούς φορείς και ενώσεις που λειτουργούν υπό τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.

Δεν επιτρέπεται η σύμπραξη με εκπαιδευτικούς φορείς μη τυπικής μεταλυκειακής εκπαίδευσης του ν. 3696/2008 (Α' 177). Σε περίπτωση συμπράξεων με φορείς που δεν παρέχουν ισότιμη εκπαίδευση και ισότιμα πτυχία με τα Α.Ε.Ι., η ακαδημαϊκή λειτουργία του Π.Μ.Σ. ανήκει αποκλειστικά στο Α.Ε.Ι.

Με απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι. εγκρίνεται το ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας για την οργάνωση κοινών Π.Μ.Σ., το οποίο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα στοιχεία της παρ. 3 του άρθρου 80 του ν. 4957/2022 και τη συνεισφορά κάθε συνεργαζόμενου φορέα σε ανθρώπινους πόρους, χρήση εργαστηριακών υποδομών και πρακτική άσκηση. Ειδικά για τα Π.Μ.Σ. που οργανώνονται σε συνεργασία με ιδρύματα της αλλοδαπής (κοινά Π.Μ.Σ.), το ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας προβλέπει αν η επιτυχής ολοκλήρωση του κοινού Π.Μ.Σ. συνεπάγεται την απόκτηση ενός ενιαίου τίτλου σπουδών από τα συνεργαζόμενα ιδρύματα ή την απόκτηση διακριτών τίτλων σπουδών από κάθε συνεργαζόμενο ίδρυμα.

Άρθρο 24

Επαγγελματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) δύναται να οργανώνονται από ένα (1) ή περισσότερα Τμήματα του Δ.Π.Θ. σε συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει το Τμήμα με σκοπό την παροχή τυπικής εκπαίδευσης μεταπτυχιακού επιπέδου αποκλειστικά προς το προσωπικό φορέων του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, στο πλαίσιο υλοποίησης σύμβασης ή προγραμματικής συμφωνίας του Α.Ε.Ι. με φορέα του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, που αναλαμβάνει τη χρηματοδότηση της οργάνωσης και λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών του παρόντος ιδρύονται με τη διαδικασία του παρόντος Κεφαλαίου, με την επιφύλαξη ότι στη σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του Α.Ε.Ι. και του φορέα χρηματοδότησης, καθορίζονται τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) το αντικείμενο και ο σκοπός του Π.Μ.Σ., τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθηση αυτού,
- β) η χρονική διάρκεια του Π.Μ.Σ., η οποία δύναται να είναι και μικρότερη των πέντε (5) ετών,
- γ) ο αριθμός των εισακτέων φοιτητών ανά ακαδημαϊκό έτος, ο οποίος δύναται να διαφέρει ανά ακαδημαϊκό έτος, αν το πρόγραμμα παρέχεται για περισσότερα από ένα (1) ακαδημαϊκά έτη,
- δ) θέματα σχετικά με τη χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. και την οικονομική διαχείριση των πόρων του για την επίτευξη του σκοπού του,
- ε) τα κριτήρια εισαγωγής των φοιτητών, οι οποίοι πρέπει να είναι κατ' ελάχιστον κάτοχοι τίτλου σπουδών πρώτου κύκλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής,
- στ) θέματα σχετικά με το διδακτικό προσωπικό.

Η σύμβαση του Α.Ε.Ι. με τον φορέα ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, που χρηματοδοτεί το Π.Μ.Σ. καθορίζει τη δυνατότητα ή μη συμμετοχής τρίτων φυσικών προσώπων, πλην του προσωπικού του εν λόγω φορέα και τις τυχόν προϋποθέσεις συμμετοχής του.

Άρθρο 25

Μηχανισμός Διαχείρισης Παραπόνων - Ενστάσεων Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Διεκπεραίωση παραπόνων που υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Τμήματος.

1. Τα παράπονα που λαμβάνονται (από την Γραμματεία του Π.Μ.Σ.) μέσω της φόρμας αποστέλλονται αμέσως μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή απλής φωτοτυπίας στην/στον Διευθυντή του Π.Μ.Σ.
2. Η/Ο Διευθυντής/τρια επικοινωνεί με τον αναφερόμενο στο παράπονο, τηρώντας θέματα ανωνυμίας, διακριτικότητας, απορρήτου και προσωπικών δεδομένων, και προτείνει λύσεις.
3. Αν το κρίνει αναγκαίο ενημερώνει και τον/ην ακαδημαϊκό σύμβουλο φοιτητή/ριας.
4. Σε περίπτωση μη-εξεύρεσης λύσης ο/η Διευθυντής/τρια μπορεί κατά την κρίση του/ης να συγκαλέσει 'ad hoc' σύσκεψη με τον ακαδημαϊκό σύμβουλο, τον/ην αναφερόμενο/η, ή και άλλα μέλη ΔΕΠ βάσει της εμπειρίας τους. (σύμφωνα με την απόφαση της Συγκλήτου του Δ.Π.Θ. που αφορά τον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο).
5. Κατόπιν προτείνει τρόπους επίλυσης.
6. Αν αυτό δεν καταστεί εφικτό τα παραπέμπει για λήψη απόφασης στη Συνέλευση του Τμήματος ή Ε.Π.Σ..
7. Σε περίπτωση πολύ σοβαρών παραπόνων και μη-επίλυσης ο/η Διευθυντής κατά την κρίση του/ης ενημερώνει αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες του Ιδρύματος (Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας, Συνήγορο Φοιτητή κλπ).

Δέον είναι τα παράπονα να επιλύονται εντός 20 είκοσι εργασίμων ημερών.

Άρθρο 26 **Ιστοσελίδα των Π.Μ.Σ.**

Κάθε Π.Μ.Σ. έχει την ιστοσελίδα του στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, ή και σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα κρίνει το Τμήμα, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις Προγραμμάτων σε συνεργασία με Πανεπιστήμια του εξωτερικού. Η επίσημη ιστοσελίδα εκάστου Π.Μ.Σ. ενημερώνεται διαρκώς και περιέχει όλες τις πληροφορίες και ανακοινώσεις του Προγράμματος και αποτελεί τον επίσημο χώρο ενημέρωσης των φοιτητών και φοιτητριών.

Άρθρο 27 **Αξιολόγηση των Π.Μ.Σ.**

Η ετήσια εσωτερική αξιολόγηση του Π.Μ.Σ. γίνεται σε συνεργασία με τη ΜΟ.ΔΙ.Π. ΔΠΘ στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία ανήκει και σύμφωνα με την αντίστοιχη διεργασία του εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος.

Η εξωτερική αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. διενεργείται σε συνεργασία με την ΜΟΔΠΠ στο πλαίσιο της πιστοποίησής τους σύμφωνα με την προβλεπόμενη από την ΕΘΑΑΕ διαδικασία.

Σύμφωνα με το άρθρο 87 του ν. 4957/2022, τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) κάθε Τμήματος, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα διατμηματικά, διδρυματικά και κοινά Π.Μ.Σ., των οποίων το Τμήμα αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη, αξιολογούνται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης της ακαδημαϊκής μονάδας από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν ένα Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, η λειτουργία του ολοκληρώνεται με την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

Με ευθύνη του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. διοργανώνονται ημερίδες με αντικείμενο τη συζήτηση – μελέτη των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και των περιεχομένων του, ώστε να εκτιμάται μεταξύ άλλων ο βαθμός στον οποίο συνδέεται το πρόγραμμα με την πρόοδο της επιστήμης, την αγορά εργασίας και τις ανάγκες της κοινωνίας γενικότερα. Κατά τη

λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ. Ο απολογισμός κατατίθεται στο οικείο Τμήμα, στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ.

Άρθρο 28

Ειδικές διατάξεις

Όσα θέματα δε ρυθμίζονται από τον παρόντα Κανονισμό και τον εσωτερικό Κανονισμό των Π.Μ.Σ., ρυθμίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ. (σε περίπτωση διατμηματικού – διδρυματικού ή Κοινού Π.Μ.Σ.)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

1. Τύπος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) των Π.Μ.Σ. του Δ.Π.Θ.
2. Τύπος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Διδρυματικού -Διατμηματικού ή Κοινού Π.Μ.Σ.
3. Τύπος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών αγγλόφωνου Προγράμματος.
4. Τύπος Πιστοποιητικού ολοκλήρωσης Μεταπτυχιακών Σπουδών
5. Τύπος Βεβαίωσης Αναλυτικής Βαθμολογίας Μεταπτυχιακού Φοιτητή Π.Μ.Σ. Τμήματος του Δ.Π.Θ.
6. Τύπος Βεβαίωσης Αναλυτικής Βαθμολογίας Μεταπτυχιακού Φοιτητή Διδρυματικού - Διατμηματικού ή Κοινού Π.Μ.Σ.

1. Τύπος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) των Π.Μ.Σ. του Δ.Π.Θ.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ**

ΣΧΟΛΗ (όνομα Σχολής)

ΤΜΗΜΑ (όνομα Τμήματος)

**ΔΙΠΛΩΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**
(κύριο επιστημονικό αντικείμενο)

Ο/Η (ονοματεπώνυμο) του (πατρώνυμο) από (όνομα πόλης) πτυχιούχος του Τμήματος (όνομα Τμήματος) μετά την επιτυχή παρακολούθηση των μαθημάτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο (τίτλος Π.Μ.Σ.) του Τμήματος (όνομα Τμήματος) του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων από το νόμο δοκιμασιών στις (ημερομηνία), κρίθηκε άξιος/α του **Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών**, στην ειδίκευση (ονομασία ειδίκευσης) με το βαθμό:

«ΑΡΙΣΤΑ» εννέα (9)

Σε πίστωση των ανωτέρω

εκδίδεται το παρόν δίπλωμα

Πόλη (όνομα πόλης) Ημερομηνία (ημέρα-μήνας-έτος)

**Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΡΑΚΗΣ**

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
(όνομα Τμήματος)
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΡΑΚΗΣ**

**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ (όνομα Τμήματος)
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΡΑΚΗΣ**

2. Τύπος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Διδρυματικού -Διατμηματικού ή
Κοινού Π.Μ.Σ.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ**

ΣΧΟΛΗ (όνομα Σχολής)
ΤΜΗΜΑ (όνομα Τμήματος)
ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
(όνομα συνεργαζόμενου Πανεπιστημίου)
(έμβλημα συνεργαζόμενου Πανεπιστημίου)
ΣΧΟΛΗ (όνομα Σχολής)
ΤΜΗΜΑ (όνομα Τμήματος)
ΔΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ - ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
(τίτλος Π.Μ.Σ.)
ΔΙΠΛΩΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
(κύριο επιστημονικό αντικείμενο)

Ο/Η (ονοματεπώνυμο) του (πατρώνυμο) από (όνομα πόλης) πτυχιούχος του Τμήματος (όνομα Τμήματος) μετά την επιτυχή παρακολούθηση των μαθημάτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο (τίτλος Π.Μ.Σ.) του Τμήματος (όνομα Τμήματος) του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και του Τμήματος (όνομα Τμήματος) του Πανεπιστημίου (όνομα Πανεπιστημίου) και την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων από το νόμο δοκιμασιών στις (ημερομηνία), κρίθηκε άξιος/α του **Διπλώματος Μεταπτυχιακού Σπουδών**, στην ειδίκευση (ονομασία ειδίκευσης) με το βαθμό:

«ΑΡΙΣΤΑ» εννέα (9)

Σε πίστωση των ανωτέρω
εκδίδεται το παρόν δίπλωμα

Πόλη (όνομα πόλης) Ημερομηνία (ημέρα- μήνας- έτος)

Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ
Τμήματος)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ (όνομα

**ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΡΑΚΗΣ**

**ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΡΑΚΗΣ**

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ (όνομα Τμήματος)

ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΕΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ
3. Τύπος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών αγγλόφωνου Προγράμματος.

HELLENIC REPUBLIC
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

SCHOOL OF
DEPARTMENT OF

DIPLOMA
OF POSTGRADUTE STUDIES
(main scientific subject)

Mr/Mrs/Ms (name, surname, patronym) from (city name, country) graduate of the Department (name of the Department, School, University) after the successful attendance of the courses of the Postgraduate Program entitled « **The title of the postgraduate studies** » of the Department of ..... of the Democritus University of Thrace (D.U.Th.) and the completion of the examinations provided by law on (date), was deemed worthy of the **Postgraduate Diploma**, the grade:

"EXCELLENT" Eight and seventy centimeters (8.70)

In credit of the above
This diploma is issued
Town - Date (day-month-year)

THE RECTOR
DEMOCRITUS UNIVERSITY
OF THRACE

THE HEAD OF
THE DEPARTMENT OF
DEMOCRITUS UNIVERSITY
OF THRACE

THE SECRETARY
OF THE DEPARTMENT OF MEDICINE
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

4. Τύπος Πιστοποιητικού ολοκλήρωσης Μεταπτυχιακών Σπουδών

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ**

ΣΧΟΛΗ (όνομα Σχολής)

ΤΜΗΜΑ (όνομα Τμήματος)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ....

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Πιστοποιείται η ακρίβεια των εξής στοιχείων:

Στοιχεία ταυτότητας:

Όνομα:

Επώνυμο:

Πατρώνυμο:

Μητρώνυμο:

Ο/Η ανωτέρω πτυχιούχος (όνομα Τμήματος) του Πανεπιστημίου (όνομα Πανεπιστημίου) μετά τη νόμιμη διαδικασία και αφού εξεπλήρωσε επιτυχώς όλες τις υποχρεώσεις του/της, στα πλαίσια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματός μας, έλαβε το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο (όνομα Π.Μ.Σ.) του Τμήματος (όνομα Τμήματος) του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, στην ειδίκευση (ονομασία ειδίκευσης), με το βαθμό

«ΑΡΙΣΤΑ»

Οκτώ και εβδομήντα εκατοστά (8,70)

Το παρόν έχει θέση αντιγράφου Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Το πιστοποιητικό αυτό, το οποίο ζήτησε ο ενδιαφερόμενης/όμενης, του/της χορηγείται για κάθε νόμιμη χρήση.

Πόλη (όνομα πόλης) Ημερομηνία (ημέρα-μήνας-έτος)

Ο/Η Γραμματέας του Τμήματος

(υπογραφή-σφραγίδα)

5. Τύπος Βεβαίωσης Αναλυτικής Βαθμολογίας Μεταπτυχιακού Φοιτητή Π.Μ.Σ.
Τμήματος του Δ.Π.Θ.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ**

ΣΧΟΛΗ (όνομα Σχολής)

ΤΜΗΜΑ (όνομα Τμήματος)

Πόλη.....

Αριθ. Πρωτ.....

ΒΕΒΑΙΩΣΗ

Βεβαιώνεται ότι ο/η κύριος/κυρία (Όνομα Επώνυμο Πατρώνυμο) Πτυχιούχος του (Τμήμα Σχολή Πανεπιστήμιο), ο οποίος είχε εισαχθεί το ακαδημαϊκό έτος (αναγραφή ακ. έτους) στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος (όνομα Τμήματος) της Σχολής (όνομα Σχολής) του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης με τίτλο (τίτλος Π.Μ.Σ.) διάρκειας (αναγραφή διάρκειας Π.Μ.Σ.), εξετάσθηκε επιτυχώς στα π.χ. οκτώ (8) απαιτούμενα μεταπτυχιακά μαθήματα της ειδίκευσης (ονομασία ειδίκευσης) και έλαβε την παρακάτω βαθμολογία σε κάθε μάθημα:

Α/Α ΜΑΘΗΜΑ	Δ.Μ.	Π.Μ.	ΒΑΘΜΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1.	...	...	π.χ. Δέκα (10)	.....
2.	...	...	.....	.....
3.	...	...	.....	.....
4.	...	...	.....	.....
5.	...	...	.....	.....
6.	...	...	.....	.....
7.	...	...	.....	.....
8.	...	...	.....	.....

Ο/Η ανωτέρω στις (ημερομηνία) ανέπτυξε τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (Μ.Δ.Ε.) του/της ενώπιον της αρμόδιας Εξεταστικής Επιτροπής, η οποία την ενέκρινε, τη βαθμολόγησε με το βαθμό (αναγραφή βαθμού) και πρότεινε την απονομή στον/ην ανωτέρω του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος (όνομα Τμήματος) της Σχολής (όνομα Σχολής) του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης στην Ειδίκευση (ονομασία Ειδίκευσης).

Ο Γενικός Μέσος Όρος βαθμολογίας του/της ανωτέρω (με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων) λαμβάνοντας υπόψη της διδακτικές μονάδες των επί μέρους μαθημάτων (αριθμός διδακτικών μονάδων μαθημάτων) και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (αριθμός διδακτικών μονάδων ΜΔΕ) είναι:

«ΑΡΙΣΤΑ».

Η παρούσα βεβαίωση χορηγείται ύστερα από αίτηση του/της ενδιαφερομένου/ενδιαφερομένης για κάθε νόμιμη χρήση.

Πόλη (όνομα πόλης) Ημερομηνία (ημέρα-μήνας-έτος)

Με εντολή Πρύτανη
Ο/Η Γραμματέας
του Τμήματος

(υπογραφή-σφραγίδα)

6. Τύπος Βεβαίωσης Αναλυτικής Βαθμολογίας Μεταπτυχιακού Φοιτητή
Διδρυματικού - Διατμηματικού ή Κοινού Π.Μ.Σ.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ**

ΣΧΟΛΗ (όνομα Σχολής)

ΤΜΗΜΑ (όνομα Τμήματος)

ΤΜΗΜΑ (όνομα Τμήματος)

Πόλη.....

Αριθ. Πρωτ.....

ΒΕΒΑΙΩΣΗ

Βεβαιώνεται ότι, όπως προκύπτει από την έρευνα που έγινε στα βιβλία του Τμήματος που ανέλαβε τη διοικητική υποστήριξη, ο/η κύριος/κυρία (όνομα πατρώνυμο επώνυμο) Πτυχιούχος του Τμήματος (όνομα Τμήματος Σχολής Πανεπιστημίου) γράφτηκε για το ακαδημαϊκό έτος (αναγραφή ακ. έτους), ως Μεταπτυχιακός/η Φοιτητής/τρια του Διδρυματικού - Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: (τίτλος Π.Μ.Σ.) διάρκειας σπουδών (αριθμός εξαμήνων) εξαμήνων.

Ο ανωτέρω ολοκλήρωσε με επιτυχία το παρακάτω πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

(αναγραφή τίτλου)

	ΜΑΘΗΜΑ	Δ. Μ.	Π.Μ.	ΕΞΑΜΗΝΟ	ΒΑΘΜΟΣ
	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	....	....	...	...

Με εντολή του Πρύτανη
Η Γραμματέας

(υπογραφή-σφραγίδα)